

वायव्यानि त्रीणि यज्ञेषु । त्रिलोकस्थो वायुः स्तूयते । हे वायो यस्त्वमीदृशोऽसि
 स त्वं मा मामभिवाहि मदभिमुखमागह स्वाहा सुद्धतं तेऽस्तु वा गतिगन्धनयोः
 लोहं मध्यमैकवचनम् । कीदृशः समुद्रः सम्यक् उन्दति जलैः क्लिन्नो भवतीति
 समुद्रः उन्दी क्लेदे रक्प्रत्ययः । नभस्वान् नभांसि नक्षत्राणि विद्यन्ते यत्र सः ।
 आर्द्रदानुः आर्द्रं वृथ्यवश्यायादिकं ददातीत्यार्द्रदानुः । शम्भूः शमैहिकं सुखं भाव-
 यति प्रापयतीति शम्भूः । मयोभूः मयः पारलौकिकं सुखं भावयतीति मयोभूः
 स्वर्लोकत्रयोऽसि असौ वै लोकः समुद्र इति श्रुतेः [१.४.२.५.] स मामभिवाहि ॥
 मरुतां वातानामयं मारुतः । मरुतां शुक्रज्योतिःप्रभृतीनां गणः (48.) तन्निवास-
 वात् अन्तरिक्षलोको वै मारुत इति [१.४.२.६.] श्रुतेः । शम्भूः मयोभूः त्वं मा-
 मभिवाहि पूर्ववत् ॥ अव अवनं रक्षणे सौव्यतीत्यवस्यूः पिवु तत्सुसंताने क्षिप्
 हूः शूडनुनासिके चेति [पा० ६.४.११.] ऊठि कृते यणादिशः अयं वै लोकोऽव-
 स्यूरिति [१.४.२.७.] श्रुतेः भूलोकत्रयोऽसि । डुवस्वान् डुवोऽन्नं हविर्लक्षणे
 विद्यते यस्य सः शम्भूरित्यादि पूर्ववत् ॥ ४५ ॥

यास्तेऽग्ने सूर्ये रुचोः ॥ ४६ ॥ या वो देवाः सूर्ये रुचोः ॥ ४७ ॥

का० [१८.६.६.] नव जुहोति यास्तऽइति प्रतिमन्त्रम् । अस्यार्थः । पूर्वसंस्कृ-
 ताज्यात्सकृत्सकृदादाय नवाहुतीर्जुहोति यास्तेऽग्ने या वो देवाः रुचं नः तत्रा
 यामि एताश्चतस्रः स्वर्णेति कण्डिकायां पञ्चयजुर्भिः पञ्चेति नव ॥ हे व्याख्याते
 [१३.२२.२३.] ॥ ४६ ॥ ४७ ॥

रुचं नो धेहि ब्राह्मणेषु रुचं राजसु नस्कृधि ।

रुचं विश्वेषु शूद्रेषु मयि धेहि रुचा रुचम् ॥ ४८ ॥

अग्निदेवत्यानुष्टुप् प्रथमो नवकः हे अग्ने नोऽस्माकं ब्राह्मणेषु अस्मत्सम्ब-
 न्धिषु विप्रेषु रुचं दीप्तिं धेहि आरोपय । नोऽस्माकं राजसु क्षत्रियेषु रुचं कृधि
 कुरु शुश्रूषित्यादिना [पा० ६.४.१०२.] हेर्धित्वम् शपो लुक् । विश्वेषु वैश्वेषु
 शूद्रेषु चास्माकीनेषु रुचं कुरु । किं च मयि विषये रुचा सह रुचं धेहि अवि-